

REPUBLIKA

Rok X

ŁÓDŹ, ŚRODA, 21-go GRUDNIA 1932 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 352

Bomby przed województwem i magistratem podrzucił przywódca N. P. R. - prawicy i kartelu Z. Z. P. Roman Kuchciak.

Sensacyjne wyniki dochodzeń. — Kuchciakowi udowodniono winę. —
Policja aresztowała 18 osób.

Sprawcom grozi sąd doraźny.

Zamach bombowy na gmach urzędu wojewódzkiego, dokonany w ub. wtorek, postawił na nogi cały aparat śledczy. W ciągu kilku dni, od wtorku aż do dnia wczorajszego, trwało dochodzenie, które doprowadziło wreszcie DO ZDEMASKOWANIA I UJĘCIA SPRAWCY ZAMACHU TERORYSTYCZNEGO.

Pod zarzutem podrzucenia bomb przed województwem i w przedsiönku magistratu, **ARESztOWANY ZOSTAŁ ROMAN KUCHCIAK**,

osobistość w Łodzi znana, wiceprezes N. P. R.-prawicy i kierownik kartelu Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

Kuchciak osadzony został w więzieniu. W toku przesłuchania, które trwało przez całą noc z poniedziałku na wtorek **ZDOŁANO KUCHCIAKOWI UDOWODNIĆ**,

że on był właśnie sprawcą zamachów bombowych.

Bomba przed województwem.

Jak wiadomo w ub. wtorek dnia 13 grudnia, około godz. 10 rano przed gmachem urzędu wojewódzkiego od strony ul. Zachodniej, tuż obok filii pocztowej rozległa się silna detonacja. Równocześnie zwała się na chodnik przechodząca kobieta, która, jak się następnie okazało, została zabita. Wskutek eksplozji w gmachu województwa wyleciało kilkanaście szyb.

Strasznie zmasakrowane i poszarpane

zwłoki kobiety zostały zidentyfikowane. Okazało się Mindla Filozof, lat 46, żona tragarza, zam. przy ul. Zawiszy 7. Naoczni świadkowie stwierdzili, że przechodząca ulicą Filozofowa, w pewnej chwili schyliła się, aby podnieść leżącą na środku chodnika paczkę, owiniętą w gazetę. Kobieta rozwinęła paczkę i przekonawszy się, że zawiera ona jakiś dziwny i nieznanym jej przedmiot, w każdym razie mało wartościowy,

rzuciła paczkę na ziemię. W tej chwili nastąpił wybuch, który rozerwał Filozofową na strzępy.

Wybuch bomby tuż pod gmachem województwa wywołał zrozumiałe poruszenie i niepokój. Zaalarmowane władze przybyły na miejsce już w kilka minut po wypadku.

Prawie równocześnie znaleziono podobną bombę w sieni gmachu magistratu. Bomba leżała w bocznym skrzydle budynku przy pl. Wolności 14, w sieni, prowadzącej do bramy.

Bombę znalazł woźny magistracki, który rychło zorientował się, iż ma w ręku przedmiot o niezwykłej mocy niszczyielskiej i z zachowaniem wszelkich środków ostrożności — oddał znaną paczkę dyżurnemu posterunkowemu.

Z ramienia władz policyjnych dochodzeniem kierował komendant Niedzielski, inspektor Nosek i nadkomisarz Weyer. Nadzór nad dochodzeniem sprawował prok. Mandecki.

Ulotki zdemaskowały sprawcę.

W toku tych dochodzeń, stwierdzono, że sprawcami podłożenia bomb pod Urzędem Wojewódzkim Łódzkim i Magistratem w Łodzi były elementy wywrotowe.

CO SIĘ RZECZYWIŚCIE POTWIERDZIŁO.

Władzom wiadomym było, że w Kartelu Zjednoczenia Zawodowego Polskiego przy ul. Gdańskiej 40 grupują się przeważnie meły społeczne, szczególnie wśród organizatorów i faktycznych prowodyrów.

Już w przeddzień wybuchu bomby przed Urzędem Wojewódzkim ujawnione zostały w biurze wypłat PUPP przy ul. Matejki i w lokalach innych związków zawodowych odezwy, nawołujące do demonstracji w dniu 13 grudnia r. b. o godz. 10 rano przed Urzędem Wojewódzkim i Magistratem.

Do wydania tych ulotek żadna organizacja nie przyznała się, jednak władze policyjne nie dały za wygrane i **SKIEROWAŁY ŚLEDZTWO W KIERUNKU KARTELU Z. Z. P. I N. P. R.-PRAWICY.**

Po usilnych i mozolnych dociekanjach ujawniono sprawców wydania odezwy, treść której wedle przypuszczeń policji była ściśle związana z podłożeniem i wybuchem bomby przed Urzędem Wojewódzkim w tymże właśnie dniu, 13 b. m. około godz. 10 rano, na który to termin w odezwie nawoływano do demonstracji.

W wyniku dochodzeń w dniu dzisiejszym główny sprawca, Roman Kuchciak, faktyczny kierownik Kartelu Zjednoczenia Zawodowego Polskiego i N. P. R.-Prawicy, znany na gruncie Łodzi awanturnik przyznał się i **UJAWNIŁ WSPÓLNIKÓW SFABRYKOWANIA I PODRZUCENIA BOMB.**

W związku z tem aresztowano 18 osób, nazwisk których narazie, ze względu na dobro toczącego się śledztwa, nie ujawnia się.

Awantura i strzelanina w kartelu Z. Z. P.

Na tle tych szczegółów w specyficznym świetle przedstawia się wypadek, który zanotowały kroniki policyjne również w dniu 13 b. m.

Oto wieczorem tego dnia w lokalu kartelu Z. Z. P., mieszczącym się przy ul. Gdańskiej 40 doszło do strzelaniny. Kierownik VII komisariatu, kom. Matulewicz, zatrzymał i przesłuchał podówczas Romana Kuchciaka i kilku awanturników, którzy wyjaśnili, iż do strzelaniny doszło

na skutek niewypłacenia przez kartel należności kilku osobom za wykonane przez nich specjalne poruczenia.

Lokal Z. Z. P., który już niejednokrotnie był terenem krwawych starć i awantur, został przez władze opieczętowany.

Kim jest Kuchciak?

Aresztowanie Romana Kuchciaka pod zarzutem zamachu bombowego wywołało w Łodzi zrozumiałe wrażenie, z uwagi przede wszystkim na to, że Kuchciak będący przywódcą N. P. R.-prawicy i kartelu Z. Z. P. cieszył się niezbyt pochlebną opinią. Ostatnio stracił nawet posłuch w łonie samego kartelu, którego był wodzem i twórcą.

W roku 1926 na tle wypadków majowych w łonie ówczesnej Narodowej Partii Robotniczej doszło do rozłamu. Kuchciak zaś był tym, który spowodował przejście kilku związków zawodowych na stronę N. P. R.-prawicy. Związki te zorganizowane zostały wówczas jako t. zw. Kartel Zjednoczenia Zawodowego Polskiego.

W roku 1928 Kuchciak, mimo, iż był eksponowanym członkiem N. P. R.-prawicy, nawiązał kontakt z P. P. S.-lewicą. Mówiono wówczas o tem, że Kuchciak wraz z kartelem połączył się ma z tem stronnictwem, które, jak wiadomo, wkrótce zostało przez władze rozwiązane.

Kuchciak prawdopodobnie stanie przed sądem doraźnym. (g)

Swobody obywatelskie w Niemczech zostały przywrócone. Wczoraj ogłoszono dekret uchylający zarządzenia nadzwyczajne przeciw terrorowi.

Berlin, 20 grudnia. Ogłoszony został dziś dekret Prezydenta Rzeszy uchylający dotychczasowe rozporządzenia nadzwyczajne

przeciwko terrorowi i wykroczeniom politycznym.

Nowy dekret nazwany rozporządzeniem Prezydenta Rzeszy dla utrzy-

Wiceminister Starzyński mianowany wiceprezesem Banku Gospodarstwa Krajowego.

Warszawa, 20 grudnia. (F) Jak się dowiadujemy, dnia 17-go grudnia r. b. pan Prezydent Rzplitej podpisał dekret, zwalniający ze stanowiska wiceministra skarbu p. Stefana Starzyńskiego, udzielając mu jednocześnie urlopu z dn. 19 grudnia r. b.

Jednocześnie p. Stefan Starzyński mianowany został wiceprezesem Banku Gospodarstwa Krajowego. Stanowisko wiceprezesa Banku było nieobsadzone wobec tego, że gen. Maciszewski, mianowany został z początkiem r. b. dyrektorem naczelnym B. G. K. Dotychczasowy minister Starzyński obejmuje nowe stanowisko w banku z dn. 31 gru-

dnia r. b.

Jak wiadomo, dyrektor naczelny Banku Gospodarstwa Krajowego, gen. Maciszewski, ma odejść z dyirekcji tego banku i objąć stanowisko naczelnego dyrektora w zarządzie zakładów przemysłowych Schellera i Gröhmanna.

Kursuje w Warszawie dużo pogłoszek na temat kandydatur na stanowiska wiceministra skarbu oraz dyrektora naczelnego Banku Gospodarstwa Krajowego. Pogłoski te jednak trudno sprawdzić. W każdym bądź razie stanowisko naczelnego dyrektora B. G. K., według naszych informacji, nie będzie w najbliższym czasie obsadzone.

mania pokoju wewnętrznego częściowo przywraca swobody obywatelskie, krepowane dotychczasowymi zarządzeniami wyjątkowymi, w szczególności wolność zgromadzeń i prasy.

Równocześnie rząd Rzeszy ogłasza zażądanie, w którym grozi wprowadzeniem nadzwyczajnych zarządzeń na wypadek powtórzenia się aktów gwałtu i terroru.

Uchylono również ustawę o ochronie republiki zatrzymując w mocy tylko niektóre jej przepisy.

Berlin, 20 grudnia. Rada państwa Rzeszy uchwaliła dziś 44 głosami przeciwko 19 nie wnieść protestu przeciwko przyjętemu przez Reichstag projektowi ustawy amnestyjnej.

Przeciwko ustawie opowiedzieli się przedstawiciele Bawarii, Wirtembergii, Badenii oraz prowincji brandenburskiej. W ten sposób ustawa o amnestji politycznej uzyskała i w radzie większość konstytucyjną.

B. P.

KAROL HERTZ

po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 19 grudnia 1932 r. w Wiedniu przeżywszy lat 53.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi z domu przedpogrzebowego na cmentarzu w Łodzi dnia 23-go grudnia r. b. o godz. 12-iej w południe, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Żona, Rodzeństwo i Rodzina.

Dnia 19 grudnia r. b. zmarł w Wiedniu po długich i ciężkich cierpieniach

B. P.

KAROL HERTZ

Członek Zarządu i Dyrektor Zarządzający naszego Towarzystwa.

W przedwcześnie Zgasłym straciliśmy zacnego i dzielnego towarzysza pracy, którego pamięć zawsze z czcią wspominać będziemy

ZARZĄD

**Przemysłu Bawełnianego ADAM OSSER
Sp. Akc. w Łodzi.**

W dniu 19 grudnia r. b. zmarł przedwcześnie w Wiedniu

b. p. **KAROL HERTZ**

nasz Dyrektor Zarządu, Człowiek o niepospolitych zaletach charakteru, głębokiej erudycji, który swą światłością umysłu, dobrocią i uczynnością na zawsze w pamięci naszej pozostanie

**Współpracownicy biurowi
Firmy Przemysł Bawełniany ADAM OSSER, Sp. Akc.**

Skazanie oszczerców.

Wyrok w procesie o zniesławienie wicemin. Starzyńskiego.

Warszawa, 20 grudnia.

W sądzie grodzkim odbyła się dziś rozprawa przeciwko Stefanowi Olpińskiemu i H. Przewłockiemu oskarżonym o zniesławienie wiceministra skarbu Stefana Starzyńskiego.

Na mocy wyroku Stefan Olpiński został skazany na 10 miesięcy aresztu, przyczem karę tę na mocy amnestji zmniejszono mu do 5 miesięcy.

Przewłocki skazany został na 4 miesiące aresztu, przyczem na mocy amnestji kara ta została mu darowana.

Utworzenie rady Małej Ententy

Pierwsze zebranie rady odbędzie się w Genewie

Białogród, 20 grudnia.

Po ostatnim zebraniu ministrów spraw zagranicznych państw Małej Ententy, wydano komunikat urzędowy, stwierdzający, że po rozpatrzeniu ogólnej sytuacji politycznej we wszystkich kwestjach, ministrowie stwierdzili raz jeszcze swoją zupełną zgodność nie tylko co do stanowiska, którego wymaga chwila obecna, ale i co do decyzji na przyszłość, wyrażając przekonanie, że ogólny interes wymaga jak najściślejszej współpracy państw Małej Ententy w kwestjach politycznych i gospodarczych

oraz wyteżonego wysiłku w dziedzinie organizacji pokoju Europy środkowej.

Utworzono radę Małej Ententy, złożoną z 3-ech ministrów spraw zagranicznych, jako permanentną organizację, chroniącą interesy trzech państw. Jednocześnie zorganizowano stały sekretariat, który będzie przygotowywał prace rady, ułatwiając współpracę państw Małej Ententy między sobą oraz z innymi państwami Europy środkowej. Pierwsze zebranie rady odbędzie się w lutym roku przyszłego w Genewie.

Wicemin. Szembek przyjęty przez króla Karola.

Bukareszt, 20 grudnia.

Posel Rzplitej Szembek przyjęty na audjencji u króla Karola złożył mu listy odwoławcze.

Następnie pos. Szembek złożył wizytę pożegnalną premierowi Manju, z którym przeprowadził dłuższą rozmowę.

Zamach na koszary

Białogród, 20 grudnia.

Nocy wczorajszej nieznany osobnik podłożył pod koszary w Zajeczaru 14 granatów, z których 12 eksplodowało jednakże nie wywołując żadnych szkód.

WIDMO SZUBIENICY W PROCESIE LWOWSKIM.

Wczoraj sąd ukończył przesłuchiwanie świadków. — Sprawa zabójstwa ś. p. Hołówki nie jest objęta oskarżeniem.

Prokurator żąda surowej kary dla terrorystów ukraińskich.

Lwów, 20 grudnia. Czwartego dnia procesu przeciw terrorystom ukraińskim rozpoczął się pod znakiem podniecenia.

Gmach sądu był dziś o wiele silniej strzeżony, przez liczniejsze, niż w dniach poprzednich posterunki policyjne. Na zarządzenie komendanta oddziału policji obostrzono także kontrole biletów zarówno przy bramie budynku, jak i u wejścia na salę rozpraw.

W kilka minut po godzinie 9-ej zjawiają się na sali obrońcy, których oskarżeni witają ukłonem.

Adw. Szuchewicz zarządza wśród swoich kolegów składkę pieniężną. Chodzi tu prawdopodobnie o składkę na śniadanie dla oskarżonych. Mec. Szuchewicz zbliża się w pewnym momencie do ławy oskarżonych i pyta: Co kupić?

Kossak, Żurkowski i Biłas wypowiadają życzenia swe, jedynie Danyłyszyn milczy. Gdy adv. Szuchewicz zwraca się do niego z osobnym pytaniem, odpowiada: — wszystko jedno... Cokolwiek.

Jak uciekali?

Rozprawa rozpoczęła się z wielkim opóźnieniem. Trybunał ogłosił na wstępie decyzję odrzucającą wnioski obrony w sprawie poddania świadka Motyki badaniu psychiatrycznym.

Przewodniczący wzywa świadka Medete. Świadek opisuje scenę pościgu za oskarżonymi, poczem przed stołem sędziowskim staje świadek Jan Bowdur sekretarz gminy Rotwadów pod Mikolajewem.

— Powiadomiono mnie — zeznaje Bowdur, że przed urzędem gminnym pojawili się jacyś dwaj osobnicy. Wyszedłem z pokoju i zażądałem wylegitymowania się. Nagle posypały się strzały a równocześnie sprawcy strzałów poczęli uciekać. Widziałem jak przeprawiali się przez Dniestr.

Na pytanie przewodniczącego, świadek oświadcza, że poznaje Biłasa i Danyłyszyna. Następnie świadkowie

również opisują przebieg pościgu i ucieczki.

Waliza zabitego Berezińskiego.

Józefa Najdekowa, właścicielka realności opowiada, że miała dwa pokoje wolne, jeden z nich wynajął Bereziński (zabity podczas napadu w Gródku). Przedstawił się jako akademik. Było to 26 listopada. Dał pięć złotych i tego samego dnia wprowadził się. Po dłuższych targach zgodził się na 40 złotych miesięcznie za pokój, opał i światło.

Wziął klucze, zamknął pokój i powiedział, że wyjeżdża na dwa dni. Pytali się o niego jacyś dwaj koledzy.

— Czy to ci sami? — pyta przewodniczący, połączając Biłasa i Danyłyszynowi wstać.

— Nie.
Przewodniczący pokazuje świadkowi fotografię Berezińskiego:

— Czy ten wynajął pokój?

— Tak.

— Czy Bereziński przyniósł z sobą walizkę?

— Tak.

Przewodniczący każe woźnemu przynieść walizę stojącą obok innych dowodów rzeczowych:

— Czy to ta waliza?

— Ta sama.

Biłas odwołuje zeznania złożone w śledztwie.

Świadek Romanyszyn opowiada jak nieopodal wsi Porsny znalazł plecak oraz płaszcz. Otworzywszy plecak stwierdził, że zawiera on znaczną ilość bilonu. Działo się to 5 grudnia. Następnego dnia świadek odniósł pieniądze do policji.

Po zeznaniach świadka odczytano protokół zeznań oskarżonego Biłasa do starcazonego przez sędziego do spraw szczególnej wagi Skorzyńskiego. Jak wynika z protokołu, Biłas wskazał na związek jego z organizacją, a szczególnie z jej przywódcą Hnatowem. Świa-

dek Hnatow oświadczył Biłasowi, że w Truskawku przebywa pos. Hołówko inicjator pacyfikacji Małopolski Wschodniej i „sprawca wszystkiego złego”. Hnatow oświadczył, że wraz z Danyłyszynem są przeznaczeni przez organizację do zamachu na Hołówkę i wręczył mu rewolwer.

Tego dnia świadek zażądał od Bunijewa, swego przyjaciela i woźnego u Sióstr Służebniczek rozkładu domu i wskazania, gdzie mieszkał Hołówko. Biłas postanowił dokonać zamachu w godzinach wieczornych.

Na dwa dni przed morderstwem Biłas udał się do Danyłyszyna, aby go poinformować o zamachu. Danyłyszyn, którego Biłas osobiście nie znał, zgodził się na udział w zamachu. Wobec tego Biłas wręczył Danyłyszynowi rewolwer i czarne okulary, oraz wyznaczył mu spotkanie. Oba rewolwery zostały nabite 6 kulami każdy. W oznaczonym dniu Biłas spotkał się z portjerem Bunijem zapewniając go, że zamach zostanie wykonany.

Po odczytaniu tych zeznań Biłas oświadcza, że wszystko, co powiedział sędziemu śledczemu jest nieprawdą, a mówił to wszystko w tym celu, aby sprawę mógł rozpatrywać sąd przysięgłych.

W tem miejscu wstaje jeden z obrońców i zgłasza wniosek przekazania sprawy zabójstwa ś. p. Hołówki sądowi zwyktemu. Prokurator oponuje.

Przewód zamknięty.

Po przerwie sąd ogłasza decyzję odrzucającą wnioski obrony. Mimo to obrońcy zgłaszają szereg nowych wniosków, domagając się powołania nowych świadków. Wnioski te zmierzają do udowodnienia rzekomego alibi Biłasa i Danyłyszyna w dniu zabójstwa ś. p. Hołówki.

Obrona w dalszym ciągu proponuje powołanie szeregu świadków o mniejszym znaczeniu, motywując to tem, aby sprawa morderstwa na ś. p. Hołówce była wyjaśniona w całej rozległości. Trybunał odrzuca wszystkie wnioski mo-

tywując, że sprawa karna w sprawie morderstwa Hołówki nie jest przedmiotem oskarżenia. Sąd przeprowadza wszystkie dowody za i przeciw oskarżonemu, ale wyłącznie w sprawie napadu w Gródku Jagiellońskim, w sprawie usiłowanego zabójstwa Sługockiego i Andruchowa oraz zabójstwa przodownika Kojata.

Po odczytaniu akt Sądu Grodzkiego w sprawie poprzedniej działalności Biłasa przewodniczący zamknął postępowanie dowodowe oddając głos prokuratorowi dr. Mostowskiemu.

Mowa prokuratora.

Prokurator stwierdza na wstępie, że nie będzie oskarżał całej organizacji OUN., mimo, iż ma ona na sumieniu cały łańcuch zbrodni, a ograniczy się wyłącznie do sprawy napadu w Gródku Jagiellońskim. Prokurator przechodzi do analizy zbrodni, popełnionej przez każdego z 4 oskarżonych, przedewszystkiem Kossaka, któremu zarzuca podżeganie do zbrodni a ponadto pomoc przez dostarczenie oskarżonemu funduszy pieniężnych i przez przesłanie rozkazu za pośrednictwem szyfrowanego listu.

Prokurator uważa Kossaka za główną sprężynę spisku i przypomina, że w urzędzie pocztowym w czasie napadu padł 1 trup i aż 7 rannych. Jest to zatem masakra i gwałtowna strzelanina.

Z kolei prokurator przypomina zbrodnię na przodowniku Kojacie i post. Sługockim, przyczem twierdzi, że Kojata zastrzelili Biłas, mimo, iż ten zaprzecza i mimo, iż Danyłyszyn całą winę chce włożyć na siebie.

Oskarżonemu Żurakowskiemu zarzuca prokurator czynny udział w napadzie z bronią w ręku do czego Żurawski przyznał się.

Reasumując, prokurator żąda, aby trybunał wydał wyrok przy zastosowaniu art. 32 rozporządzenia o sądach do różnych nie stosując żadnych łagodzących okoliczności.

Rozprawę odroczone do jutra godz. 10 rano. Jeszcze przed południem zabiorą głos obrońcy.

Rząd dąży do opanowania Kryzysu.

Dyskusja w senacie nad expose premiera Prystora. — Konieczność odbudowy rynku wewnętrznego i obniżenia cen produktów przemysłowych.

Senat popiera program gospodarczy rządu.

Warszawa, 20 grudnia.

Wczoraj odbyło się plenarne posiedzenie senatu. Otwierając posiedzenie marsz. Raczkiewicz podał do wiadomości, że otrzymał od marszałka senatu Jugosłowiańskiego depeszę z okazji ratyfikacji umowy z Polską w sprawie stosunków naukowych i kulturalnych między obu krajami. Depesza była wystylizowana w b. serdecznych słowach. Na depeszę tę marszałek odpowiedział również serdeczną depeszą.

Następnie marszałek odczytał wyrok sądu honorowego w sprawie zarzutów senatora Pawelca (BBWR) przeciwko członkom klubu niemieckiego Pantow i Uttle. Wyrok ten uznaje, że dowód prawdy przeciwko sen. Pantow i Uttle został przeprowadzony a choć dowód prawdy przeciw sen. Uttle i „Volksbundowi“ nie został przeprowadzony nie widzi powodu do uznania winy sen. Pawelca w stosunku do sen. Utty ze względu na brak subiektywnego zainteresowania.

Z kolei izba rozpoczęła dyskusję nad rządowym projektem o obniżeniu procentowania i przedłużeniu okresu umorzenia wierzytelności długoterminowych.

Po przemówieniu sen. Głabińskiego

(kl. nar.) i sen. Grosa (PPS) którzy krytykowali projekt, izba przystąpiła do głosowania. Projekt w formie proponowanej przez sejm przyjęto.

Z kolei przystąpiono do dyskusji nad expose premiera.

Pierwszy zabrał głos sen. Ewert (B. B. W. R.) omawiając zagadnienie zrównania cen wyrobów rolniczych i przemysłowych. Najważniejszą rzeczą zdaniem mówcy jest rozbudowa rynku wewnętrznego. Mówca protestuje przeciwko metodzie niektórych kartell uprzednio dążących do utrzymania sztucznych cen. Winna nastąpić zniżka stopy procentowej oraz rewizja ubezpieczeń społecznych.

Sen. Głabiński (kl. nar.) i senatorka Kluszyńska (PPS) w dłuższych wywodach krytykują politykę rządu.

Sen. Iwanowski (BBWR) omawia zjawisko wzrostu drobnych oszczędności w okresie kryzysu, podczas, gdy w krajach sąsiednich wszędzie te oszczędności snadły. Kardynałna zasada wszystkich poczynań programowych musi być, zdaniem mówcy, utrzymanie się gospodarstwa w stanie rentowności. Obniżka cen produktów przemysłowych leży w interesie samego przemysłu, gdyż wzmocze to obroty handlowe.

Ceny kartelowe muszą też dostosować się do nowej sytuacji.

Pos. Januszewski (Str. Lud.) twierdził, że dopóki rząd niezorganizuje porządku prawnego w kartelach nie może być mowy o obniżce cen kartelowych. Mówca widzi pomoc dla rolnictwa w moratorium.

Sen. Thulle (Chr. Dem.) domaga się wydania ustawy kartelowej i zgłasza odpowiednią rezolucję. Sen. Makuch z kl. ukraińskiego domaga się parcelacji większej własności prywatnej, dóbr kościelnych i państwowych bez odszkodowań, rozwiązania kartell, obniżenia opłat stempowych, szkolnych i monopolowych.

Sen. Targowski (BBWR) odpowiada sen. Makuchowi zaznaczając, że gdyby wszystkie jego wnioski mogły być wprowadzone w życie to trzeba byłoby rozwiązać państwo jako instytucję. Mówca uważa za słuszne twierdzenie premiera, że w walce z kryzysem przedewszystkiem musimy liczyć na własne siły. Mówca wnosi imieniem swego klubu rezolucję stwierdzającą, że wytyczne działalności rządowej, zawarte w oświadczeniu premiera z dnia 15 grudnia, dające do pokonania ciężarów przesłania gospodarczego w oparciu na

trwałej walucie, dostosowaniu produkcji, warunków kredytowych i ciężarów publicznych do sytuacji, zdolne są wnieść spokój i pewność w dalszej walce z kryzysem i odpowiadają realnie ujętym interesom państwa.

W głosowaniu odrzucono rezolucję sen. Thulle przyjęto rezolucję sen. Targowskiego.

TEATR ŚWIETLNY
CASINO
w tygodniu przedświątecznym wyświe
dla wielki film reż. W. S. van DYKE'A

**„NENITA—
KWIAT HAWANNY”**
w rol. gł.
**LUPE VELEZ
i Lawrence TIBBETT**

Nadprogram: aktualności dżw. Paramountu.

Ceny miejsc niższe
Ceny miejsc III—zł. 1.09 II — zł. 1.50
I—zł. 2.50. 75—1 Począ. o g. 4

KRONIKA

Grudzień

21

ŚRODA

Dzisiaj	Tomasza Ap.	
Jutro	Honorata M.	
Wschód słońca	7.42	
Zachód słońca	15.26	
Wschód księżycy	0.11	
Zachód księżycy	11.57	
Długość dnia	7.13	
Ubytek dnia	8.57	

Handel ziołami będzie uregulowany.

W dniu wczorajszym odbyła się w departamencie służby zdrowia ministerstwa opieki społecznej konferencja w sprawie ustalenia norm, regulujących uprawę ziół leczniczych, zbieranie ich, oraz handel temi ziołami. Konferencji przewodniczył dyr. J. Adamski, udział w obrotach brali przedstawiciele zainteresowanych ministerstw, oraz instytucji.

W wyniku obrad uznano za właściwe wskazane wydanie ustawy, normującej ochronę i zbiór dzikich roślin leczniczych, zasady standaryzacji i obrotu temi roślinami, oraz sposoby nadzoru nad ich sprzedażą.

Wielka kradzież. Brylanty, perły, futra.

(gr.) Onegdaj w godzinach popołudniowych dokonano zuchwałej kradzieży w mieszkaniu Chałma Lipszyca, zam. przy ul. Piramowicza 5. Łupem złodziei padła kasetka stalowa, w której znajdowała się złota kolja wysadzona brylantami i pierścionek brylantowy. Ponadto złodzieje skradli z szafy futro karakułowe.

Sprawców dotychczas nie ujęto.

Zmiany w starostwie grodzkiem.

Dotychczasowy kierownik II ekspozytury łódzkiego starostwa grodzkiego p. Jan Czernichowski powołany został na stanowisko wicestarosty grodzkiego w Wilnie. Miejsce kierownika II ekspozytury Starostwa Grodzkiego w Łodzi narazie nie zostało obsadzone.

Pozatem przydzielony został do starostwa grodzkiego w Łodzi p. Antoni Szerłowski z wydziału powiatowego sejmiku w Opatowie, woj. Kieleckie.

W związku z tem należy spodziewać się dalszych przesunięć na stanowiskach kierowniczych w starostwie grodzkiem.

Dyżury aptek.

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: A. Potasza (Plac Kościelny 10), A. Charemży (Pomorska 12), E. Müllera (Piotrkowska 46), M. Epstajna (Piotrkowska 225), Z. Gorczyckiego (Przejazd 59), G. Antoniewicza (Pabjanińska 50).

JAK POLSKA
DLUGA I SZEROKA!!!
rozbrzmiewa
echo sukcesu wielkiego filmu

Księżna Łowicka

z odtwórcami głównych ról tej miary

jak:
Jadwiga SMOARSKA
Józef WĘGRZYŃ
Stefan JARACZ
Aleksander ZELWEROWICZ
Stanisław GRUSZCZYŃSKI
najwięksi artyści i inni

niewidziany w filmach
polskich przepychy wystawy!
tłumy statystów!!
sprężysta reżyserja!!
arcyciekawa pełna napięcia treść!!
Przebój świąteczny „CASINA”.

Dr. Edmund MAJEWICZ
Specjalista chorób wewnętrznych ordynuje
w KRYNICY dom pod ORLEM
koło deptaku.

Zabraknie pieczywa na święta.

Związek czeladników piekarskich ma dziś proklamować strejk we wszystkich piekarniach łódzkich.

Piekarze nie chcą obniżyć cen.

(i) W ubiegłym tygodniu odbyć się miało, jak wiadomo, posiedzenie komisji cennikowej, na którym miał być zredukowany cennik pieczywa obowiązujący w Łodzi. Wspomnieć należy, że przed kilkunastu dniami obniżony został cennik mięsa i wyrobów mięsnych. Od 5 do 25 procent obniżone zostały też ceny innych artykułów spożywczych i tylko ceny pieczywa dotąd utrzymywały się na wysokim poziomie.

go wypowiedzą umowę czeladnikom piekarskim, albowiem płace czeladników odgrywają dużą rolę przy kalkulowaniu cen.

Wobec takiego stanowiska, posiedzenie zostało rozwiązane. Wczoraj po południu odbyło się w cechu piekarzy przy ul. Podleśnej 1 zebranie wszystkich oddziałów cechu, na którym postanowiono zaproponować czeladnikom redukcję płac o 15 proc. Zapowiedź ta wywołała natychmiastową reakcję ze strony pracowników. Bezpośrednio po zebraniu cechu odbyło się posiedzenie zarządu związku zawodowego pracowników płac — proklamować strejk wszystkich czeladników piekarskich w Łodzi. W związku z tem na dziś, na godzinę 4 po poł. zwołano ogólne zebranie wszystkich pracowników piekarskich ze związków chrześcijańskich i żydowskich, na którym zapadła decydująca uchwała w sprawie strejku.

Wobec solidarnego stanowiska czeladników, gdyby strejk istotnie został proklamowany, Łódź mogłaby być całkowicie pozbawiona pieczywa na święta.

Skąd Łódź weźmie tyle pieniędzy?

Budżet miejski wynosi 23 milj. złotych.

(i) Wczoraj odbyło się, pod przewodnictwem prez. Ziemięckiego, ostatnie posiedzenie budżetowe magistratu, poświęcone opracowaniu preliminarza budżetowego na rok 1933—34.

Po uchwaleniu wydatków tych działów, dokonano ogólnego zestawienia. Nowy preliminarz budżetowy zamyka się cyfrą 23 milionów złotych. Ponieważ budżet tegoroczny wyrażał się kwotą 29 milionów, ogólna suma redukcji wyniosła około 6 milionów złotych.

Na posiedzeniu rozpatrzono budżety trzech wydziałów — plantacji, przedsiębiorstw miejskich i gospodarczego, w których dokonano najwięcej skreśleń i redukcji, by budżet zrównoważył i dostosował do okólnika ministerjalnego, nakazującego wprowadzenie jaknajdalej idących oszczędności.

W przyszłym tygodniu wydział rachuby magistratu sporządził zestawienie całego preliminarza budżetowego, a wów czas przesłany on zostanie radzie miejskiej, która się nim zajmie bezpośrednio w Nowym Roku.

Uruchomienie zakł. Scheiblera i Grohmana

odbywa się stopniowo, według zgóry ustalonego planu. — Dopiero po Nowym Roku fabryka będzie w pełnym ruchu.

(i) Jak już donosiliśmy, onegdaj zostały uruchomione, po długiej przerwie zakłady przemysłowe Scheiblera i Grohmana. Zgodnie z naszymi zapowiedziami, uruchomienie nie objęło wszystkich działów firmy. Zatrudniono narazie tylko jedną zmianę robotników w przedzalni na Księżym Młynie, w liczbie 800 ludzi.

zakładów, gdzie oświadczono nam co następuje:

— Całkowite uruchomienie fabryki musi nastąpić według pewnego planu, jest rzeczą bowiem technicznie niemożliwą, aby tak wielki kompleks mógł ruszyć jednego dnia, a nawet w krótkich odstępach czasu. Dotychczas zatrudniliśmy jedną zmianę robotników w przedzalni na Księżym Młynie. Tak już pozostanie bez zmian do samych świąt Bożego Narodzenia.

W dniu 27 grudnia, a więc bezpo-

średnio po świątach, zatrudnimy drugą zmianę w tej samej przedzalni na Księżym Młynie, w liczbie około 700 robotników. W ten sposób w okresie od świąt do Nowego Roku pracować będzie 1500 robotników. Pozostałe działy uruchomione będą dopiero po Nowym Roku. Plan dalszego uruchomienia opracowany będzie w przyszłym tygodniu.

Na pytanie nasze, czy w konkluzji wszyscy dawniejsi robotnicy zostaną przyjęci do pracy, otrzymaliśmy odpowiedź, że najprawdopodobniej tak. Sprawa ta zresztą będzie rozpatrywana na posiedzeniu nowego zarządu, wyłonionego przez walne zebranie akcjonariuszy firmy, gdyż łączy się z kwestją ogólnego planu produkcji zjednoczonych zakładów.

Niewolnicy nalogu.

Sfabrykowane recepty na eter i opium.

(as) Poraz pierwszy od wielu lat na ławie oskarżonych sądu okręgowego zasiadli przestępcy, jedyni w swoim rodzaju: przestępcy przez nalog. Czytało się o tych ludziach wiele, raz poraz wykrywane były zwłaszcza w Warszawie tajemne spelunki, w których zbierali się narkomani, o tem, że nalog jest zgnubny i że doprowadzić może do najstraszniejszych przestępstw — wiemy o tem wszyscy — ale tylko z teorii. Wczoraj teoria stała się praktyką: wczoraj życie dało nam przykład jednego w swoim rodzaju nieszczęścia, jakim jest narkomania.

Wielokrotnie załatwiał dla niego w aptekach tego rodzaju sprawunki.

Dochodzenie doprowadziło do następujących ustaleń: p. K. miał w domu małą drukarnię z czcionkami kauczkowym: na drukarni tej składał stemple z nazwiskami lekarzy łódzkich, stemple te kładł na arkusikach papieru, na których sam wystawiał i sam podpisywał recepty. Wśród nazwisk figurowało nawet jedno zupełnie nieznanne: lekarz o takim nazwisku w Łodzi nie praktykował i nie praktykuje. Wywiadowcy w czasie rewizji znaleźli osiem recept tego rodzaju — spreparowanych przez oskarżonego. Były one wystawione na akuszerki.

Wilhelm K. i Ldja J. oboje ludzie młodzi odpowiadają za to, że pragnąc dojść do narkotyków, którym się zaprzedał duszą i ciałem — dopuścili się zbrodni oszustwa.

Oskarżony przyznał się do fałszowania recept. Tłumaczył się okropnym nalogiem, który kazał mu nawet za cenę honoru zdobywać przedewszystkiem opium.

Czy zauważylibyśmy na ich twarzach ślady nadużywania opium i eteru, gdybyśmy o tym ich nalogu nie wiedzieli?.. Bodaż, że tak. Świadczy o tem ich oczy — mocno podbite i wejście tych oczu — gorączkowe jakby i niepewne.

Towarzyszka oskarżonego p. J. została aresztowana jako współwinna.

Ciekawe są stosunki, jakie łączyły tych dwojga. Istniał między nimi węzeł jedyny, ale niezwykłe mocny: nalog. Ona zażywała eter — on palił opium. Znały się oboje od dzieciństwa. Raz oskarżony wręcz się zdobył od oskarżonej 3 złote — na kupno owej drukarenki. Oskarżona wiedziała o wszystkim. Korzystała z występnych machinacji swego towarzysza z ławy oskarżonych dlatego, bo za to miała eteru — tyle ile chciała.

Rzecz wyszła na jaw 10 sierpnia r. b., kiedy to do apteki przy ul. Piotrkowskiej 225 zgłosił się z receptą, podpisaną przez jednego z lekarzy łódzkich 12-letni chłopiec. Recepta opiewała na większą dawkę opium i z różnych względów wydawała się właścicielowi apteki, p. Epsteinowi, podejrzana.

Oboje zostali skazani na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary.

Chłopiec został zatrzymany przez wezwanego policjanta. Czekałszy na ulicy oskarżony — widząc, że w sprawie recepty wdała się policja — w porę umknął. Chłopiec natomist podał nazwisko p. K. i wyjaśnił, że już nie-

Czy ich ta sprawa wyleczy z nalogu — to rzecz b. wątpliwa. (G)

Wiktorja i jej Huzar

arcydielo PAWŁA ABRAHAMA
największa epopeja miłosna z czasów wojny światowej. — W roli głównej dawno niewidziany przepiękny

Iwan Petrowicz.

Wkrótce na ekranie „LUNA”

CUKRY, MIKOŁAJKI, CIASTA —

to zwykle prezenty świąteczne O ileż miłszym prezentem dla palacza jest

KOLEKCJA 100 PAPIEROSÓW

w ośmiu najwyższych gatunkach! Wybór papierosów i zdobiące stół trwałe pudełko!

BRAK MEŻÓW DLA 18 MILJONÓW KOBIET.

Co mają uczynić niewiasty, którym odebrano prawo do macierzyństwa i miłości. — Każda z nich skazana jest na nielegalny romans z żonatym.

Francuzi domagają się usankcjonowania bigamji.

Mamy obecnie w Europie o 18 milionów kobiet więcej, niż mężczyzn. Cała ta olbrzymia armia kobiet nie ma absolutnie żadnych szans na zamążpójście, by móc korzystać z miłości i macierzyństwa. Wojna światowa i kataklizmy powojenne przyczyniły się do tego, że liczba mężczyzn w krajach europejskich strasznie zmalała i tem samem zwiększyła się liczba kobiet skazanych na wieczne panieństwo.

Dlatego też zagadnienie to staje się coraz bardziej palące, gdyż jest nie do pomyślenia, żeby 18 milionów kobiet zostało pozbawionych największej radości życia. Kwestją tą specjalnie interesują się we Francji, gdyż liczba ludności coraz maleje i za jakieś lat 30 Francja liczyć będzie zaledwie 30 milionów mieszkańców. Nic przeto dziwnego, że tu właśnie powstał sensacyjny projekt załagodzenia tej sytuacji. Autorem projektu jest znany adwokat George Agentil, który zdobył sobie duży rozgłos publikacjami i rozprawami w tej sprawie.

George Agentil proponuje: Ponieważ niema dostatecznej ilości mężczyzn dla wszystkich żyjących w Europie kobiet, przeto należy wprowadzić system poligamji, to znaczy, że każdy mąż będzie mógł mieć prawnie, dwie, lub więcej żon. Dzięki systemowi temu miliony kobiet, skazanych na wegetację i samotność, będą miały przynajmniej w części możność korzystać z ciepła ogniska domowego.

Autor tego projektu wywodzi: „90 proc. żonatych mężczyzn nie może na łożu śmierci przysiąc, że przez całe życie zachowali wierność swoim prawowitym małżonkom, każdy prawie mężczyzna posiada jakiś poboczny flirt, lub romans. Tak samo przynajmniej połowa kobiet nie będzie mogła przysiąc, że nie zdradziła swoich mężów — czyli, że — poligamja istnieje w zamaskowanej formie. Dlaczego więc „poligamja“ nie ma otrzymać usankcjonowania prawnego, by mężczyźni mogli swobodnie żyć ze swoimi żonami, i żeby narodzenie dziecka nie stało się dla nich tragedją?”

Projekt adwokata Agentil znalazł oczywiście wielu wyznawców i mnóstwo zaciętych przeciwników. Tak, czy owak sprawą tą zainteresowały się najpoważniejsze osobistości Francji współczesnej, co dowodzi, że prędzej czy później sprawa wprowadzenia bigamji stanie się w tym kraju aktualna. Przed kilkoma laty każde cywilizowane społeczeństwo przeszło nad sprawą tą do porządku dziennego. Projekt taki stałby się jedynie przedmiotem kpin i żartów. Dziś natomiast nad projektem tym społeczeństwo zastanawia się poważnie.

W najbliższym czasie sprawa ta stać się ma nawet przedmiotem obrad parlamentu francuskiego. Tysiąc kobiet i mężczyzn francuskich złożyło petycję o zniesienie kary za bigamję.

Świadczy to o olbrzymich zmianach jakie zaszły w pojęciach i moralności powojennego pokolenia, a zwłaszcza młodzieży współczesnej. Młodzież ta kieruje się zupełnie nowymi uczuciami i zapatrywaniem na moralność. Obyczajowość przyjęła zgoła nowe formy, tak, że projekt wprowadzenia bigamji,

lub nawet poligamji, ma wielkie szanse urzeczywistnienia.

Stosunek wzajemny między współczesną młodzieżą obojga płci prawie we wszystkich krajach Europy, a specjalnie we Francji, Niemczech i Rosji sowieckiej, jest nacechowany niezwykłą swobodą i zupełnym brakiem pruderji. Szkoła, sport, taniec, cały tryb życia współczesnej młodzieży zadają cios starej przedwojennej moralności. Dla młodzieży tej stało się rzeczą zupełnie naturalną, że jeśli młodzieniec i jego koleżanka sympatyzują ze sobą, to łączą się oni najściślej zmiłami miłości, jeśli nawet wiedzą zgóry, że związek nie będzie trwały i nie będzie usankcjonowany.

W kilku krajach zachodniej Europy zauważyć się daje znaczne zmniejszenie prostytucji i domów publicznych. Młodzież stroni od tego rodzaju przybytków, oczywiście nie dlatego, że stała się ascetyczna, lub, że wcześniej się pobiera, gdyż właśnie w ostatnich czasach małżeństwa są zawierane bardzo późno, bo częstokroć w 35 — 40 roku życia — lecz powodem stronięcia od domów publicznych jest fakt, że każdy młody człowiek bez większego wysiłku zdobywa sobie przyjaciółkę, z którą żyje w najściślejszym związku, niekiedy przez szereg lat.

Moralność kobiety współczesnej zbliża się do poziomu mężczyzn. W szkole, przy pracy, na dancingu, w klu-

bie, na placu sportowym, w podróży — jednym słowem, wszędzie spotyka się obecnie młodą kobietę, która bez fałszu i pruderji, lecz z całą swobodą odnosi się do mężczyzny.

We wszystkich krajach zauważyć się daje, że młodzież współczesna prowadzi zgoła odmienny tryb życia, niż młodzież przedwojenna. O miłości w ostatnich czasach wiele się mówi, wiele się pisze i rozprawia i w tej dziedzinie zachodzą coraz nowe zmiany, które do niedawna były nie do pomyślenia.

Po wojnie nastąpiło przewartościowanie wielu pojęć i modyfikacja wielu obyczajów. Temu przewartościowaniu i modyfikacjom uległa w pierwszym rzędzie — miłość.

Wielka haussa na giełdzie warszawskiej na obligacje pożyczek — stabilizacyjnej i dillonowskiej. — Zwyżka kursów wszystkich papierów procentowych.

(F) Wczorajszy dzień na giełdzie warszawskiej był rekordowym pod względem obrotów. Takiego ożywienia giełda warszawska nie pamięta w ciągu ostatnich 2-ech lat. Przytem panowała wybitna haussa na wszystkie niemal walory procentowe. Haussa rozpoczęła się od poprawy kursów pożyczek 7 proc. stabilizacyjnej i 8 proc. dillonowskiej. Bezpośrednią przyczyną wczorajszej haussy była wiadomość o poprawie kursu obu tych pożyczek na giełdzie nowojorskiej. Powód jednak zwyżki tych papierów leży głębiej.

Historja tej zwyżki chronologicznie przedstawia się następująco:

Nazajutrz po wiadomości o wysunięciu przez rząd projektu konwersji kredytów długoterminowych i obniżenia oprocentowania listów zastawnych i obligacji sfery giełdowej warszawskiej, obawiając się, że obligacje również pożyczki państwowej stracą na kursie, gwałtownie rozpoczęły ich sprzedaż. Jednocześnie, wobec odmowy zapłaty raty grudniowej przez szereg państw europejskich, pewne sfery w

St. Zjednoczonych forsowały zastosowanie represji względem państw nieplacących na drodze niedopuszczenia do tranzakcyj ich papierami na giełdach amerykańskich. Wiadomości te również przyczyniły się do wyzbywania się przez posiadaczy obligacji państwowych pożyczek.

Jednak jedna z instytucji państwowych w Warszawie rozpoczęła skup obligacji pożyczek, głównie stabilizacyjnej i dillonowskiej na giełdzie warszawskiej. Wobec tego, że kulisa giełdy nie rozporządzała w dużych ilościach tym materiałem, sprzedaż odbywała się z obowiązkiem dostarczenia tych obligacji po kilku dniach. Wyjaśnienie zaś sprawy, że obniżenie oprocentowania nie dotyczy obligacji pożyczek, sprzedanych na rynku zagranicznym, oraz ustanie pogłosek o rzekomem stosowaniu represji ze strony Ameryki, spowodowało hausse na obligacje pożyczek stabilizacyjnej i dillonowskiej i innych pożyczek zagranicznych dolarowych.

Tymczasem przez kilka dni z rzędu

na giełdzie warszawskiej ta sama instytucja finansowa w dalszym ciągu skupowała wszelkie ilości obligacji tych pożyczek. Kulisa giełdy warszawskiej, chcąc dotrzymać zobowiązań, zmuszona była zwrócić się za pośrednictwem banków i agentów do Ameryki na giełde nowojorską celem zakupu odpowiednich partji obligacji tych pożyczek. Zwiększając w ten sposób popyt na obligacje naszych pożyczek na giełdzie nowojorskiej, wywołała w swym skutku hausse kursów i w ciągu jednego dnia kurs pożyczki stabilizacyjnej w Nowym Yorku podniósł się z 52.5 na 55.

Ta wiadomość, nadeszła wczoraj rankiem do Warszawy, wywołując z kolei wybitną zwyżkę na te papiery. Zwyżka jest jeszcze i tem uzasadniona, że na giełdzie warszawskiej kursują uporczywie pogłoski, że skup obligacji obu tych pożyczek podyktowany jest zamiarem rządu spłacenia temi obligacjami przypadającej raty ze strony Polski Ameryce. Inne pogłoski znowu twierdzą, że obligacje te zostaną zdeponowane w bankach amerykańskich jako zastaw na pokrycie należnej Ameryce raty. To też w dniu wczorajszym giełda warszawska przeprowadziła transakcje pożyczki stabilizacyjnej na sumę 200.000 dolarów. Jest to obrót rekordowy w tym roku. Również na podobną sumę dokonano obrotów pożyczki dillonowskiej.

W ślad za zwyżką na obie te pożyczki nastąpiła zwyżka kursów innych polskich pożyczek zagranicznych i przetrzała się z kolei na papiery lokacyjne prywatne, przyczem pierwsze z nich zwyżkowały o zł. 1.75 nawet do zł. 3.50, 3 proc. pożyczka budowlana zyskała na kursie 1 zł., dolarówka 25 gr., inwestycyjna 75 gr., 5 proc. kolejowa zł. 1.75, 6 proc. dolarowa 2 zł., 7 proc. stabilizacyjna zł. 2.63.

OTWARCIE TORU ŚLIZGAWKOWEGO
Harcerskiego Klubu Sportowego przy ul. Piotrkowskiej 180 nastąpi w najbliższych dniach. Bilety sezonowe w cenie zł. 7.50 oraz bilety uczniowskie sezonowe w cenie zł. 5. Bilety sezonowe i uczniowskie można nabywać już teraz w kasie na Torze Ślizgawkowym Klubu przy ul. Piotrkowskiej 180 w godzinach od 17-ej do 19.

Okupacja fabryki w Ozorkowie.

„Schloesserowska Manufaktura“ ma być wydzierżawiona

Okupacja fabryki „Schloesserowskiej Manufaktury“ w Ozorkowie trwa w dalszym ciągu.

Pertraktacje między firmą a strajkującymi rozbiłają się o opór robotników. Inspektor pracy XV obwodu, p. Opolski, w wyniku pertraktacji z dyrektorem firmy uzyskał zapewnienie, iż gotowa jest ona zawrzeć z robotnikami umowę, w której zobowiąże się do zatrudnienia robotników po Nowym Roku, w obecnym komplecie, również na dwa dni w tygodniu (jak to obecnie ma miejsce) o ile pertraktacje na temat wydzierżawienia zakładów, zostaną rozbite.

Przedstawiciele strajkujących żądają jednak zawarcia umowy, w której dzierżawca zapewniłby strajkujących, że wszyscy będą zatrudnieni po przejęciu

fabryki.

Ponieważ do chwili obecnej nie rozstrzygnięto jeszcze, czy zakłady będą wydzierżawione, a decydująca konferencja w tej sprawie odbyć się ma między ewentualnym dzierżawcą a zarządem firmy nie wcześniej, jak w piątek, dnia 23 b. m., przeto do tego terminu sytuacja nie będzie wyjaśniona.

Inspektor pracy zwrócił uwagę, iż nawet w wypadku wydzierżawienia fabryki nie będzie ona natychmiast uruchomiona, albowiem konieczne będzie przeprowadzenie szczegółowego opisu maszyn, z wykazaniem ich wartości, stanu i t. d., więc przed upływem dziesięciu dni trudno będzie puścić warszaty.

Bez względu na to, strajkujący nadal okupują fabrykę.

W dniu 19 grudnia r. b. zmarł w Wiedniu

B. P.

KAROL HERTZ

b. członek Rady Nadzorczej naszej Spółki.

Przedwcześnie zmarły dzięki swym niepospolitym zaletom charakteru zaskarbił sobie ogólny nasz szacunek i pamięć o nim zachowamy w sercach naszych

Rada Nadzorcza i Zarząd

**Spółki Akcyjnej Wyrobów Bawełnianych
I. K. POZNANSKIEGO w ŁODZI**

W poniedziałek, dnia 19 grudnia r. b. zmarł w Wiedniu po długich i ciężkich cierpieniach

B. P.

KAROL HERTZ

Założyciel i Członek Rady naszej Spółki,

W przedwcześnie zmarłym straciliśmy dzielnego towarzysza pracy o wybitnych zaletach charakteru, który pozostawił w sercach naszych głęboki żal i niezatartą pamięć.

Rada i Zarząd

Sp. Akc. „WIEK“.

Z KARTY ŻAŁOBNEJ.

B. P. JUSTYNA PAJES.

W sobotę, dnia 17 bm. rozstała się z tym światem, przeżywszy lat 62, b. p. Justyna Pajes. Zmarła, znana ze swej dobroci i szczerości, nie szczędziła nigdy trudu, aby przyjść z pomocą najbardziej potrzebującym. Śmierć b. p. Justyny Pajes opląduje liczne rodziny, popierane przez Zmarłą, która za dobrodziejstwa swe nie żądała nigdy ani pochwały ani rozgłosu.

Niech Jej ziemia lekka będzie!

DZIS AKADEMJA „KEREN HAJESOD“.

W sali Filharmonii w Łodzi odbędzie się dnia 21 grudnia b. r. o godz. 8.30 Wielka Akademia Palestyńska p. n. „Przed piątą aliją“.

Z przemówieniami wystąpi: radny Dr M. Hines (Warszawa), członek dyrektorjum K. H. w Polsce, Adwokat A. Lewenson (Warszawa), dyrektor K. H. w Polsce.

Bilety od 50 gr. do nabycia w biurze Sjonist. Śródmiejska 29, a w dniu akademii od 5 po poł. w kasie Filharmonii.

W dniu 19 b. m. o godz. 2-iej w nocy rozstał się z tym światem ojciec naszego czcigodnego szefa

b. p. ADOLF GLIDMAN

W Zmarłym straciliśmy zacnego i szlachetnego człowieka.
Pamięć o Nim zachowamy na Wieki.
Niech Mu ziemia lekka będzie.

**Pracownicy i Robotnicy
snovalni i krochmalarni HENRYK GLIDMAN**

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim zwłokom naszej najukochańszej żony i matki

B. P.

JUSTYNY PAJES

składają serdeczne Bóg zapłać

Mąż i Dzieci.

Z INSTYTUTU PROPAGANDY SZTUKI.

Otwarta w niedzielę wystawa Zrzeszenia Artystów Piastyków Łódzkich, spotkała się z dużym uznaniem publiczności i zwiedzana jest licznie przez miłośników sztuki, szerokie warstwy publiczności i młodzież szkolną. Katalog wystawy obejmuje około 200 prac oraz rzeźby. Instytut otwarty od godz. 11—21.

W dzień wigilijny wystawa będzie zamknięta, natomiast przez święta otwarta od 11—21.

SPORT

Nowe władze sekcji tenisowej Ł.K.S-u.

Na poniedziałkowym Walnem Zgromadzeniu sekcji tenisowej Ł.K.S-u został wybrany następujący nowy zarząd: inż. Rau, pp. Rogacki, Pajfel, Korcelli, Jarościński, Andrzejak i Marczewski. Podział mandatów nastąpi na najbliższym posiedzeniu nowego zarządu. Z ważniejszych uchwał postanowiono: zorganizować w ciągu sezonu ogólnopolski turniej na kortach Ł.K.S-u, przystąpić do mistrzostw drużynowych oraz utworzyć specjalną drużynę juniorów.

Protest Lechji został odrzucony.

Protest Lechji tomaszowskiej w sprawie weryfikacji zawodów finałowych o wejście do klasy A, rozegranych przez łódzką Makabi, a umotywowany przez Lechję rzekomym udziałem w barwach Makabi gracza innego klubu, został na poniedziałkowym posiedzeniu zarządu ŁZOPN-u odrzucony.

Projekty hokeistów łódzkich.

Na święta Bożego Narodzenia są wyznaczone kalendarzykiem pierwsze mecze hokejowe o mistrzostwo okręgu.

W niedzielę na boisku Ł.K.S-u ma grać: Ł.K.S.—Makabi i na lodowisku w Helenowie: Union—Triumf, zaś w poniedziałek na lodowisku Ł.K.S-u: S. K. S. (Zgierz) — Makabi i w Helenowie: SKS (Łódź) — Triumf.

Wszystkie powyższe mecze mają się rozpocząć o godz. 11-cj.

Dojście powyższych spotkań mistrzowskich do skutku zależy od tego, czy temperatura do niedzieli ulegnie większemu obniżeniu.

Prócz spotkań o mistrzostwo, Ł.K.S. rozegra w poniedziałek mecz towarzyski z mistrzem hokejowym Polski — AZS-em z Warszawy.

Bogaty program hokejowy na święta.

Na najbliższe dni przygotowany jest b. obfity program hokejowy, a mianowicie: w Zakopanem 25—30 bm. odbędzie się turniej hokejowy z udziałem Wiener EV. (Wiedeń), Legji, Pogoni i AZS (Poznań). W wypadku złych warunków terenowych turniej przeniesiony byłby do Katowic.

W Krynicy w dnach 31 bm. — 4. I. odbędzie się turniej z udziałem Wiener EV, BKE (Budapeszt), Brandenburg HC (Berlin), AZS (Warszawa, Cracovia) i Krynickiego TH. W Krakowie gościć będzie Brandenburg 26 bm., Wiener EV 5. I. zaś BKE (Budapeszt) 6. I. W Warszawie w dniu 6. I. mecz reprezentacji Warszawy z Wiener EV oraz początek mistrzostw kl. B.

Syring — Kusociński.

PZLA wraz z Warsz. Okr. Zw. Lekkoatletycznym mają zorganizować we wrześniu roku przyszłego międzynarodowe zawody lekkoatletyczne podczas których najważniejszym punktem programu byłoby spotkanie na 5 klm. między najlepszym biegaczem długodystansowym niemieckim Syringiem a Kusocińskim. Taki sam projekt ma lwowska Pogoń, która z okazji swego jubileuszu zamierza urządzić zawody lekkoatletyczne przy udziale Syringa i Kusocińskiego.

Skoczni konkursowa w Małopolsce Wschodniej

Roboty przy budowie wielkiej skoczni w ośrodku narciarskim w Rozluczcu według projektu kpt. Loreczki dobiegają końca.

Skocznia w całości naturalna o przewidywanych skokach do 50 m. odda znaczne usługi sportowi narciarskiemu w Małopolsce Wschodniej.

Otwarcie skoczni i oddanie jej do użytku narciarzy nastąpi w pierwszych dniach stycznia.

Wytworne podarunki

Prawdziwa woda kolońska "4711" stała się od wielu pokoleń tradycyjnym upominkiem gwiazdkowym. Podarunek ten jest bowiem piękny i pożyteczny jak żaden inny. Wyróżnia się niedoścignioną jakością a zarazem przystępną ceną. Jakże wspaniała jest orzeźwiająca moc wody kolońskiej "4711", jak piękny i mocny jej zapach. Równie praktyczne i doskonale, jak sławna woda kolońska "4711", są wszystkie inne wyroby "4711" jak wytworne mydła, kremy, puder i perfumy. Noszą one znak "4711" na Niebiesko Złotej Etykiecie jako dowód autentyczności wyrobu i doskonałej jakości.

Wytwarzane całkowicie w Dziedzicach (Śląsk Cieszyński)

Korfanty przeciw zespoleniu Śląska z Rzplita. Chadecja popiera dążenia separatystyczne. — Projekt ustawy ustrojowej w sejmie śląskim.

Katowice, 20 grudnia.

Wtorkowe posiedzenie sejmiku śląskiego wypełniła dyskusja nad wnioskiem przez radę wojewódzką projektem ustawy ustrojowej.

Krótką i poważną deklarację precyzującą stanowisko stronnictwa prorządowego złożył pos. Witczak reprezentant klubu N. Ch. Z. P. Przypomniał on warunki w jakich przyszła do skutku ustawa statutu organizacyjnego w roku 1920. Przypomniał, jak liczne braki i niejasności, jakie nieaktualności i ja-

kie przepisy należy traktować jako przestarzałe i nieaktualne. Podkreślił dalej pilną potrzebę rewizji całego statutu i oświadczył, że klub prorządowy będący zwolennikiem autonomii gospodarczej i kulturalnej, zwalczać będzie zawsze nadużycia instytucji autonomicznych dla celów partyjno-politycznych.

Klub walczyć będzie nadal o silne zespolenie Śląska z Rzeczypospolitą. Wobec projektu ustawy ustrojowej klub zajmie stanowisko życzliwe, a

nadto domagać się będzie zmiany ordynacji wyborczej w kierunku wciągnięcia do życia politycznego grup zawodowych i gospodarczych, zniesienia dżet poselskich oraz szerszych uprawnień dla rządu celem zniesienia ustawaodawstwa niemieckiego.

Następnie przemawiał dr. Pant (kl. niem.) wypowiadając się zdecydowanie negatywnie przeciwko projektowi ustawy i domagając się jaknajszerszego rozbudowania autonomicznego.

Separatystyczne wywody dr. Panta można usprawiedliwić jego przynależnością do klubu niemieckiego, nieoczekiwane były zato całkowicie gwałtowne wystąpienia przeciwko projektowi rady wojewódzkiej przedstawicieli Chadecji pos. Korfantego i N.P.R. pos. Kempki.

Oba te przemówienia popierały całkowicie separatystyczne wywody przedstawiciela klubu niemieckiego wywołując zrozumiałe oburzenie i niesmak.

Aresztowanie komunistów w Niemczech

Berlin, 20 grudnia.

Według doniesień prasy, aresztowany został tu członek centralnego komitetu partii komunistycznej, poseł do Reichstagu, Schehr. Władze polityczne nie udzielają żadnych wyjaśnień w tej sprawie. — Równocześnie prasa donosi o aresztowaniu w Norymbergii terrorysty,

cznej organizacji komunistycznej, złożonej z 30 osób, oskarżonej o liczne napady i rabunki materiałów, niezbędnych do sporządzania bibuły wyrotowej. Skonfiskowano przytem skład broni.

Kierownik bandy zbiegł do Rosji Sowieckiej.

Dźwiękowy Kino-Teatr „Przedwiośnie”

Zeromskiego 74, róg Kopernika

Dziś premiera

Czarodziejska fontanna humoru. Fajerwerk dowcipu, niewyczerpane źródło wesołości. Zdumiewające sytuacje komiczne Georges'a Milтона w filmie p. t.:

„KSIĄŻE BOUBOULE”

Początek o godz. 4 pp. w niedziele i święta o godz. 2 pp. Ceny miejsc: I m. zł. 1,09, II m. 90 gr., III m. 45 gr. Kupony ulgowe po 70 groszy ważne codziennie. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 45 groszy. Następnym programem: „BRATERSTWO LUDÓW” film o dialogach polskich, francuskich i niemieckich. Reżyserja G. W. PABSTA. W pierwszy i drugi dzień Bożego Narodzenia wyświetlany będzie dla młodzieży o g. 11 rano film pt.: „WŁADCA STEPUI” z Ken Maynardem w roli głównej. Widownia centralnie ogrzewana.

Doktor H. SZUMACHER CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE przeprowadził się Piotrkowska 56, tel. 148-62

Dr. med. L. GOLDBAUM chor. nerwowe i wewnętrzne. Gabinet elektro- i światłoleczniczy ul. 6-go SIERPNIA 30, tel. 228-21.

GABINET TERAPII FIZYKALNEJ Dr. Polaka NAWROT Nr. 7 Tel. 164-21.

Kupno i sprzedaż ZŁOTO, BIZUTERJE, kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny, Zakład jubilerski L. Fijałko, Piotrkowska 7.

UWAGA NA GWIAZDKE! Złote księgi od 2.70 NIEMENSKA FABRYKA Gradno

Lokale „GEGUZ”, Piotrkowska 82, tel. 132-40, poleca, zł. 300 kwart. bez odstępnego 3 pokoje, łazienka, wygodna, frontowe, zł. 220 kwart. 2 pokoje z kuchnią, wszelkie wygodny.

Zdrojowiska KRYNICA: Pensjonatu Belweder obecnie nie prowadzi. Kornowa skrytka 23. KRYNICA: Pensjonaty Maria - Malgorzata, telefon 121 centrum, pełny komfort otwarte cały rok, hotele korytarze grzane centralnie ogrzewanie wodne. Dzierżawczyni Kornowa, dawniej Belweder. Bagatela nocą nieczynna.

KAWALERKE elegancka dwuokienka umeblowana z klatki schodowej, pościela, praniem oddam Kilńskiego 46, I p. fr. m. 3. 21

UWAGA!!! Ceny konkurencyjne. Maquillage 1.50. Instytut Piękności „KRYSTJANA” JANINY WOLCZYŃSKIEJ i K. MILGROMOWNY, dyplomowanej kursistki Instytutu z Paryża, otwarty z dniem 20 grudnia r. b. przy ul. Gdańskiej 43, lewa oficyna i piętro. Godz. przyjęć 10-14 i 16-20.

POKÓJ do wynajęcia z niekrepującym wejściem z używalnością telefonu. — Piotrkowska 37, m. 8. 21

ODDAM 2 pokoje umeblowane oddzielne wejście z używalnością kuchni. — Śródmiejska 7, dozorca wskaże. 21

W CENTRUM ładny pokój umeblowany z oddzielnym wejściem, wszelkimi wygodami i telefonem do wynajęcia. Wiadomość: Wólczńska 62, m. 5 (róg Andrzeja) w godz. 3-5 popoł. i 8-9 wiecz. 28

INSTYTUT KOSMETYCZNY Stawa PIOTRKOWSKA 175, tel. 138-76 Bezpłatne usuwanie owłosienia najnowszą bezbolesną metodą. Upiększanie twarzy i wieczorowe. Ceny kryzysowe. 30-2

POSZUKUJE 2 pokoi z kuchnią i wygodami z podaniem komornego sub: „Lux”. 8

POKÓJ umeblowany z telefonem dla solitego pana do wynajęcia. Skwero-wa 6, m. 12, od godz. 10 rano do 4 po poł. 21

POKÓJ umeblowany, słoneczny ze wszelkimi wygodami z niekrepującym wejściem z utrzymaniem lub bez do wynajęcia, Lipowa 20, m. 5, front, II piętro. 21

Grand Kino Dziś rewelacyjna PREMIERA! Wielki świąteczny program! Film, który bije rekordy powodzenia w największych kinoteatrach stolic świata. — Zdobył wstępnym bojem Berlin, Wiedeń, Paryż, Londyn, New-Jork. Film mówiony W JEZYKU NIEMIECKIM i francuskim, oczekiwany przez miliony pozostaje w pamięci milionów, przewyższający film „X-27”.

Nad Igloo film z życia Eskimosów, arcyciekawe objaśnienie programu: Igloo nia mówione w JEZYKU POLSKIM. Z powodu długometrażowego programu początek codziennie o g. 3.30 pp., w święta o g. 11 przed poł. Pasażerout i bitety ulgowe prócz urzędowych nieważne do odwołania. 250-4

Każdą chorobę wyleczysz jeżeli regularnie używać będziesz ZIOŁA D-ra BREYERA najskuteczniejsze w nast. chorobach: Nr. 1 — kaszlu, astmie, rozedmie płuc, Nr. 2 — reumatyzmu, artretyzmu, złej przemianie materji, Nr. 3 — żołądkowo - kiszkiowych, wiatrobowych, żółtacze, Nr. 4 — nerwowych, bólu głowy, bezsenności, apatii do życia, Nr. 6 — blednicy, długotrwałej niedokrwistości, Nr. 7 — nerwowych i pęcherzowych, Nr. 9 — ogólnego zatrucia — przeczyszczające

Posady

EKSPEDJENTKA samodzielna potrzebna z gotówką 1000 złotych złożonych w banku. Oferty „Monopol” do Republiki. 21

SALA fabryczna

wraz ze siłą i światłem na pomieszczenie 60 krosien DO WYNAJĘCIA. Oferty do Administracji pod „Dogodne warunki”. 2072

Rozmaite

NIEMIECKIEJ konwersacji udzielam gruntownie i niedrogo Wiadomość Wólczńska 62, miesz. 5, od godz. 2-3 i 8-9 wiecz. Telefon 142-55. 30

Zagubione dokum.

SKRADZIONO karte rejestracyjną, książeczkę Kasy Chorych, kartki meldunkowe, książkę z Biura Sledczego oraz akt zeznania na nazwisko Szlamy Traksbetreger, Zgierska 42. 21

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14 Redakcja: Sekretariat redakcji 127-24, referaty: miejski i sportowy 136-44; referat gospodarczy i sekretariat nocny: 136-43. Tłocznia — 180-80, Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika” 68-148.

Prenumerata „Republiki” w Łodzi zł. 4.— za odnośnienie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.50, zagranicą zł. 10.— „Republika” i „Express” w Łodzi z odnośnieniem do domu zł. 7 miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm x 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm. CENY OGŁOSZEŃ: Zwyčajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe i zaślubiny w tekście zł. 10. — Adwokackie ryczałtem zł. 25. — Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Za zastrzeżenie miejsca dopłata 20 proc. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 50 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia